

TARYBINIS Rokiškis

(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas
 Nr. 59 (223) | 1946 m. birželio 7 d. | Kaina 20 kp.

Visasąjunginės Komunistų Partijos (bolševikų) Centro Komiteto, TSR Sąjungos Ministrų Tarybos ir TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo PRANEŠIMAS

Visasąjunginės Komunistų Partijos (bolševikų) Centro Komitetas, TSR Sąjungos Ministrų Taryba ir TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas su didele širdgėjančia meile ir visiems tarybų Sąjungos darbo žmonėms, kad birželio mėn. 3 d. 10 val. 5 min., po ilgos ir sunkios ligos, mirė įžymus mūsų partijos ir Tarybinės Valstybės veikėjas, VKP(b) Politbiuro narys, TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo narys draugas MICHAILAS IVANOVIČIUS KALININAS.

Visą savo sąmoningą gyvenimą draugas KALININAS paatyrė kovai dėl darbo žmonių laimės, dėl komunizmo pergalės. Draugas KALININAS buvo ištikimas Lenino ir Stalino bendražygis, vienas iš aktyviausių bolševikų partijos ir Tarybinės Valstybės įkūrėjų bei įžymiausių vadovų. Dvidešimt septynerius metus MICHAILAS IVANOVIČIUS KALININAS pasiaukojančiai dirbo aukščiausioje Tarybinės Valstybės organo vadovo poste, atiduodamas visas jėgas socialistinei Tėvynės stiprinimui, mūsų šalies darbininkų, valstiečių ir inteligentų sąjungai ir Tarybų Sąjungos tautų draugystei sutvirtinimui.

Visas audringas draugo KALININO didžiojo revoliucioninio ir socialistinės valstybės kūrelio gyvenimas ir valstybinė veikla — pasiaukojančio tarnavimo liaudžiai ir giliausio atsidavimo Tėvynei pavyzdys.

Visasąjunginės Komunistų Partijos (bolševikų) Centro Komitetas, TSR Sąjungos Ministrų Taryba, TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas

VKP(b) Centro Komitetui, TSRS Ministrų Tarybai, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui

Lietuvių tauta drauge su visomis Tarybų Sąjungos tautomis giliai liūdi dėl ištikimo Lenino ir Stalino bendražygio, pasiaukojančio kovotojo dėl darbo žmonių reikalo MICHAILO IVANOVIČIAUS KALININO mirties. Būdamas įžymus daugiataučinės Tarybinės Valstybės kūrėjas ir organizatorius ir ilgus metus stovėdamas aukščiausiojo tarybinės valdžios organo priešakyje, MICHAILAS IVANOVIČIUS KALININAS nusipelnė nuostabią

MICHAILAS IVANOVIČIUS KALININAS savo ištikimybę Lenino—Stalino reikalui, savo artumu liaudies masėms ir giliu interesų supratimu, savo nuolatiniu rūpinimu liaudies gerove, nusipelnė visų darbo žmonių nuostabią pagarbą ir gilia meilę.

Visasąjunginės Komunistų Partijos (bolševikų) Centro Komitetas, TSR Sąjungos Ministrų Taryba ir TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas yra įsitikinę, kad

MICHAILO IVANOVIČIAUS KALININO, jo nenulstamos kovos dėl mūsų šalies tautų laimės ir laimės, dėl Tarybinės Tėvynės klestėjimo atminimas įkvėps

visus komunistus ir nepartinčius, visus darbininkus, valstiečius ir inteligentus pasiaukojančiam darbiui vardan tolesnio socialistinės valstybės stiprinimo.

visų tarybinių tautų meilę ir pagarbą. Tarybų Lietuvos darbo žmonės MICHAILO IVANOVIČIAUS KALININO asmenyje visada matė savo nuostabią geriausią draugą ir mokytoją. Šviesus MICHAILO IVANOVIČIAUS KALININO atminimas, jo išstverminga kova dėl socializmo pergalės atsidavimas Lenino—Stalino partijai visada įkvėps Tarybų Lietuvos darbo žmones iškiliųjų prieš juos uždavinių įvykdymui, kovai dėl socializmo.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba
 Lietuvos KP(b) Centro Komitetas
 Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas

Birželio mėn. 3 d. po sunkios ir ilgos ligos mirė vienas iš komunistų partijos ir tarybinės valstybės įsteigėjų ir įžymių vadovų draugas Michailas Ivanovičius Kalininas.

Michailas Ivanovičius Kalininas gimė 1875 m. lapkričio mėn., Tverės gubernijoje (dabar Kalinino sritis) valstiečių šeimoje. Aštuoniolikos metų jaunuolis Kalininas stoja darbininku į „Senajo Arsenalo“ fabriką Peterburge. Po dviejų metų Michailas Ivanovičius stoja dirbti į Putilovo fabriką metalo tekintoju, kur kvalifikuojamas įžymiu meisteriu. Tačiau laikotarpį Michailas Ivanovičius įsilijungia į revoliucinių nelegalių darbininkų organizacijų darbą ir pasižymi kaip

vienas iš „priešakinų“ darbininkų Peterburgo proletariato tarpe. Suėmus jį Peterburgo politinei policijai jis išstremtas į Tbilisį, kur įstoja į Tbilisio geležinkelių dirbtuves metalo tekintoju. Tbilisio policijos persekiojamas Michailas Ivanovičius persikėlė į Taliną, kur jis dirbdamas geležinkelių dirbtuvėse, pabaigia išstremimo laiką. Po to jis grįžta į Peterburgą kur dirba pabaklių gamykloje meisteriu. Nuo to laiko jis jau nepasitraukia iš Peterburgo, derindamas gamyklinį darbą įvairiose Peterburgo gamyklose su nelegale revoliucine veikla bolševikų partijos eilėse, kaip vienas iš žymių priešakinųjų darbininkų ir politinių darbininkų klasės vadų.

Penkiasdešimt savo gyvenimo metų draugas Kalininas atidavė kovai dėl darbo žmonių masių išvadavimo, dėl socializmo reikalo. Kartu su Leninu M. I. Kalininas dirba pir-

mutiniuose pagrindiniuose marksistiniuose rateliuose ir „Kovos Sąjungoje darbininkų klasei išvaduoti“, ranka rankon su Leninu ir Stalinu jis kurė bolševikų partiją, steigė bolševikinį „Pravdos“ laikraštį, aktyviai dalyvavo paruošiant ir įvykdant didžiąją tarybinę revoliuciją.

Po Spalio revoliucijos 1917 m. draugas Kalininas tampa vienu iš įžymiausių jaunos tarybinės valstybės vadų.

1919 m. kovo mėn. draugas Kalininas, Leninui pasiūlius, išrenkamas Aukščiausiojo Rusijos Federatinių Tarybinės Respublikos Organo — visos Rusijos Tarybų Centrinio Vykdomojo Komiteto — pirmininku.

1922 m. gruodžio mėn., sudarius Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą,

draugas Kalininas išrenkamas Aukščiausiojo Tarybų Sąjungos organo — Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos (TSRS) Centrinio Vykdomojo Komiteto — pirmininko poste.

1938 m. sausio mėn., pertvarkius aukščiausius Tarybų Sąjungos organus, drg. Kalininas TSRS Aukščiausiosios Tarybos

pirmosios sesijos išrenkamas Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininku.

Michailas Ivanovičius Kalininas pasirodė išmintingu ir prietyrusiu aukščiausiojo tarybinės valstybės organo vadovu, nusipelnėdamas visos liaudies meilę mūsų šalyje ir visos pažangiosios žmonijos pagarbą.

Draugas Kalininas — garbingas didžiosios rusų tautos sūnus — neatskiriama susiejo visą ryškų savo gyvenimą su darbo žmonių išvadavimu iš kapitalistinės vergovės reikalo.

Taškos socialistinės kūrybos metais, pergalingai užbaigus pilietinį karą M. I. Kalininas atidavė visas jėgas ir ži-

niais, visą turtingiausių savo gyvenimo patyrimą tarybinės visuomeninės ir valstybinės santvarkos galybės stiprinimo reikalui. Ištikimas Lenino ir Stalino bendražygis draugas Kalininas nuolat kovojo prieš partijos ir liaudies priešus dėl leninizmo triumfo.

Didžiojo Tėvynės karo metu draugas Kalininas, jau sunkiai sirgdamas, pasiaukojančiai dirbo aukščiausiojo tarybinės valstybės organo vadovo poste, atidavė visas savo jėgas Tarybų Sąjungos pergalės prieš vokiškuosius ir japoniškuosius agresorius reikalui. Tarybiniai žmonės atsimens ugningas patriotines draugo Kalinino kalbas Tėvynės karo dienomis, kurios įdiegė mūsų armijai ir liaudžiai pergalės prieš priešą tikrumą.

Michailo Ivanovičiaus Kalinino vardas — pasiaukojančio tarnavimo ir atsidavimo mūsų Tėvynei simbolis — bega'o brangus visiems tarybiniams žmonėms.

Draugo Michailo Ivanovičiaus Kalinino veikla visada bus valstybinės išminties ir nesutraukomo ryšio su liaudimi pavyzdžiu, didvyrišku tarnavimo komunizmo reikalui pavyzdžiu.

Michailo Ivanovičiaus Kalinino — ugningo mūsų Tėvynės patrioto, nepajudinamo kovotojo dėl komunizmo, išmintingo ir nuostabią vadovo — atminimas visuomet pasiliks visų tarybinių žmonių širdyse.

Išėkis ramiai, mūsų brangus biūli ir kovos drauge:

- G. Aleksandrovas, A. Andrejevas, J. Berija, A. Berdijevas, F. Brovko, N. Bulgaminas, J. Vares, A. Vasilevskis, K. Veršininas, N. Voznesenskis, K. Vorosilovas, A. Gorkinas, M. Grečuchas, A. Ždanovas, L. Kaganovičius, A. Kazakpojevas, M. Kasunovas, A. Kirchenšteinas, A. Kosyginas, I. Konevas, A. Kuznecovas, V. Kuznecovas, K. Kuznecovas, T. Kulatovas, O. Kusinevas, G. Malenkovas, L. Mechlis, A. Mikojanas, N. Michailovas, V. Molotovas, A. Muminovas, N. Natalevičius, J. Paleckis, M. Papijanas, N. Patoličevs, G. Popovas, A. Poskrebiševs, P. Paspolovas, N. Radionovas, J. Stalinas, G. Sturua, A. Chruščiovas, N. Šagadajevs, N. Švernikas, M. Škiriatovas.

Gedulingi M. I. Kalinino mirties minėjimai apskrityje Klubų skaityklų lankytojams populiarizuojamas penkmečio planas

Rokiškio gimnazijose

Gegužės 5 diena Rokiškio berniukų ir mergaičių gimnazijų moksleiviai ir mokytojai susirinko į gimnazijos salę paminėti įžymaus VKP(b) veikėjo, TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo nario M. I. Kalinino mirties.

Minėjimą atidarė mergaičių gimnazijos direktorius drg. Kulikauskas. Jis padarė pranešimą apie M. I. Kalinino mirtį ir nurodė jo nuveiktus darbus, dėl ko jis yra brangus TSRS darbo laudžiai.

FABRIKE „NEMUNAS“

Sodelių viloninių audinių fabrike M. I. Kalinino mirties gedulinga minėjimą — posėdį atidarė įmonės vyr. inžinierius drg. A. Kazianas. Pranešimą „M. I. Kalinino gyvenimas ir veiktis“ padarė drg. Talius. Kitą pranešimą „Kalininas — Lietuvos tautos draugas“ padarė drg. Jureišius. Gedulingas M. I. Kalinino mirties atžymėjimų posėdis įvyko ir Juodupės progimnazijoje, o taip pat valsčiaus įvairiose vietose.

IV-jo stalininio penkmečio plano ir jo statomų uždavinių įgyvendinimo reikšmės populiarizavimui įsitraukia ir mūsų apskrities klubų skaityklų vedėjai. Nemaža klubų skaityklų vedėjų dalis lankytojus supažindina ne tik su penkmečio planu, bet taip pat aiškina valstiečiams sėkmingo pieno privalomųjų pristatymų vykdymo reikšmę mūsų krašto ūkio atkūrimo, darbo žmonių buities pagerinimo.

Viena iš veiklesniųjų klubų skaityklų vedėjų mūsų apskrityje — drg. Jukumiene, vadovaujanti Kamajų klubui skaityklai. Ji ne tik klubo skaityklas lankytojams aiškina penkmečio planą, jo uždavinius ir t. t., bet gana dažnai tuo tikslu išvyksta į valsčių apylinkes, kur, be to, kaip jau aukščiau minėta, aiškina pieno privalomųjų pristatymų reikšmę.

Per balandžio mėnesį visos apskrities klubuose, skaityklų mėnesį šios temos paskaitų valstiečiams aktualiais, daugiškais yra jau žymiai dides-

Pramkombinate

Š. m. birželio mėn. 4 d. Rokiškio Pramkombinatui priklausantį imoniją bei dirbtuvių dirbantį susirinko į gedulingą posėdį, paminėti mirusio seno bolševikų partijos nario, ilgamečio kovotojo dėl darbo žmonių būvio pagerinimo, drg. M. I. Kalinino atminimą.

Susirinkusių veiduose gilus liūdesys, kuris lyg atsispindi nuo tyliai plevėsuojančių, juo-

jo darbą jaunosios socialistinės valstybės galios stiprinimą.

Rokiškio Pramkombinato dirbtuvių bei imonijų dirbantį atiduoda mirusįjam M. I. Kalininiui paskutinę pagarbą, pagerbdami jo atmintį tyios minute.

Gedulingi M. I. Kalinino mirties minėjimai įvyko ir kitose Rokiškio apskrities vietose.

STALIŲ D-VĖS MECHANIZACIJA

Rokiškio apskr. Pramkombinatas, kuriam priklauso stalių dirbtuvė, iškelė sumanytą šią dirbtuvę mechanizuoti. Tuo būdu, įvedus naujus darbo įrankius ar pėtobulinius esamus, bus pasiekta to, kad ši dirbtuvė išvystys daug didesnį darbo pajėgumą, tuo patiu sutalpydama daug darbo jėgos.

Šiuo reikalu jau yra atliekami parengiamieji darbai. Įvestas mechanizmas obliavimas daug kartų palengvina stalių darbą, kadangi jiems nebereikalinga obliuoti rankomis.

Tolimesnei stalių dirbtuvės mechanizacijai jau yra turimas dyzelinis variklis ir rėpinamasis jo įmontavimu. Tik šiam darbu galintai užbaigti susidaro keblumų dėl kai kurių medžiagų trūkumo, o ypač dėl trūkumo skysto kuro.

Jei šie trūkumai pavyks atėityje pašalinti, stalių dirbtuvė igaus visai kita vaizda.

Rimčiau imtis darbo

Panemunio miestelio klubo skaityklai vadovauja drg. Petkunaitė; ji „vadovauja“ kytum, niėnieko nepasako, kad taip, kad gana retai tebūna reikia darbo imtis rimčiau, kad pati darbo valandomis savo būtina įvesti klube skaityklų vadovaujamoje skaitykloje, je tvarkė ir švare, kad reiki nesilima rimtai darbo, šaltai į imtis priemonių knygy sutarvisa tai žiūri, ko pasėkoje kmyul, visada nustatytomis klube skaityklėje nėra švaros, darbo valandomis būti klube bet yra betvarkė. Nenuostabu skaityklėje, neapsiriboti vien tad, kad senieji laikrašėiai mėtėtik čia atliekamu darbu, o būtosi ant stalo, susimaię su ti agitacinio žodžio skleidėjanaujais, o dalis jų randasi valstiečių tarpė svarbiausiais komplektuose. Panaši padėtis šių dienų klausimais.

(Mūsų koresp.)

Rokiškio elektrinė gyventojų aprūpinime

Sio penkmečio liudies ūkio atstatymo plane yra numatyta smarkiai išplėsti elektros, ypač hidroelektros, stočių tinklą, kad tuo būdu būtų galima elektrifikuoti kuo daugiau gyventojų, aprūpinant juos šviesa, o imonėms bei dirbtuvėms — elektros energija. Į šį planą taipgi įeina senųjų elektros stočių, kurios buvo okupantų sugriautos, remontas bei jau veikiančių tobulinimas ir jų pajėgumo didinimas.

Kaip tas įgyvendinama praktikoje, mes aiškiai matome ir šio savo, t. y. Rokiškio miesto elektrinės veiklos. Dar neperseniausiai, rudenį ir žiemą, Rokiškio elektrinė dėl kuro stokos ir dėl ne visai tinkamų mašinų nepatenkino gyventojų poreikiavimų šviesos bei elektros energijos tiekime. Bet ši elektrinė, vykdydama penkmečio plano uždavimus, dabar yra toli pažengusi pirmyn.

Svarbiausiu jos gero veikimo akstinu galima laikyti tai, kad ji jau galutinai išsprendė kuro stokos klausimą. Pagerėjęs transporto bei tiekimo reikalas įgalina elektrinę duoti pakankamą kiekį elektros energijos.

Kartu tenka pripažinti, kad čia daug padėjo ir dalinai atliktas bei dabar tebetęsiamas mašinų remontas ir dabartinė jų gera priežiūra. To dėka išvengiama boreikalingų mašinų gedimų ir įvairių trukdymų, kas neretai pasitaikydavo anksčiau.

To viso pasėkoje, Rokiškio elektrinė gali duoti elektros energiją ir dienos metu kai kurioms imonėms ar dirbtuvėms. Be to, į šiu metų elektrinės pajėgumo stiprinimo planą įeina ir gatvių apšvietimas. Jau netolimoje ateityje bus įvesti 32 gatvių apšvietimo taškai, kuo bus, pasiektas prieškarinis šios elektrinės pajėgumo lygis.

(Mūsų koresp.)

mone bus išvystytos tos šakos, kurios sudaro pagrindą vienos kitoms pramonės šakoms augti ir apie kurias jau plačiai kalbėjome anksčiau.

Tarybinėmis sąlygomis bus pilnutinai užtikrintas visų Lietuvos žaliavos panaudojimas ma pramonės reikalams, ko ir mažiausiu laipsniu negalėjo užtikrinti buržuazija. Visų vntinių išteklių išnaudojimas — yra vienas pagrindinių tarybinės pramonės darbo bei vystymo dėsniai. Pramonės darbu išplėsti Lietuvos, žemės ūkyje bus platesniais mastais, negu buržuaziniais laikais, vystomos techninės kultūros, pirmon eilėn linai ir cukriniai runkeliai. Jeigu klimato sąlygos tautai leis, mes be abejoj, pradėsime auginti Lietuvoje ir kitas technines kultūras, turinčias didelę reikšmę, kaip pramoninė žaliava.

Ketvirtojo stalininio penkmečio plano įvykdymas sukurs

pagrindą tolesnei plačiai Lietuvos industrializacijai. Ši ros-tų šaka, kurios buržuazinėmis sąlygomis mūsų respublikoje neturėjo sąlygų augti.

Tarybinė santvarka Lietuvos industrializacijai atvertiškai didingas galimybes. Kad tikrai objektyvios galimybės būtų paverstos tikrove, turime atkakliai dirbti, dirbti ir dirbti. Pirmą sąlyga tolesnei Lietuvos industrializacijai — tai ketvirtojo stalininio penkmečio plano įvykdymas. Šis penkmetis — tai savo rūšies egzaminas Lietuvos darbo žmoniems. Tą egzaminą privalome garbingai išlaikyti, kad galėtume šiuo mažiausiu tempais, turėdami broliškųjų tautų ir pirmon eilėn didžiosios rusų tautos pagalbą, išvystyti naują pramoninę statybą Lietuvoje ir paversti mūsų respubliką industrializuota respublika, užimančia pirmaujančią vietą broliškųjų respublikų tarpė.

L. Rūtėnas

Lietuvos pramonė buržuazinėje santvarkoje ir tarybinėmis sąlygomis

(Pabaiga)

Sparčiais tempais bus vystoma ir statybinis medžiagų pramonė. Plytų gamyba bus umoderninta bei išplėsta ir er penkmečio laiką padidės vigubai. Druogo su tuo bus ukurti pirmieji Lietuvoje cemento bei aleastro fabrikai. ymiai išaugus stiklo langams amba.

Tokiu būdu jau pirmame ankmytyje, dar Lietuvos pramonės atstatymo eigoje žymiū laipsniu bus išspręsta iena pagrindinių Lietuvos pramonės problemų, kurios per augiau kaip 20 metų negalėjo spręsti buržuazijai: bus surrti stabūs energetikos šakis, mta kuro bei statybinis medžiagų pramonė.

Dabartinis penkmečio planas, up žinia, neiskelia Lietuvos dusirindizavimo uždavinio. sus uždavims negali būti pa-

Kovoti už sėkmingą pieno paruošų vykdymą!

Už Juodupės valsčius atsilieka su pieno paruošomis?

Už Juodupės valsčius atsilieka su pieno paruošomis? Paskutinio laiko reikalavimai pristatymo reikalavimai Juodupės valsčiuje stovėjo Valsčiaus vykdymas, apylinkių pirmininkas, grietinės nugriebimo vedėjai nesusrūpino liku kontrolės pieno tarpe, nesimė griežtmonių prieš sabotuojančius, nepopularizavo parduotuvių reikšmės, ko Juodupės valsčius paruošų vykdyme užėmė apskrityje paskutinę vietą, todėl gė Juodupės

valsčiaus vykdomasis komitetas buvo reikalu nesusrūpino ankščiau? Kodėl būtinai buvo laukiama iki tol, kol šį reikalą pradėjo tvarkyti iš apskritys skirtingi igaliotiniai? Jei šiuo reikalu būtų buvę atitinkamai ankščiau susirūpinta ir pravešta kontrolė, būtų buvę jau seniai surasti tie stabdžiai, kurie ir kliudė pieno privalomųjų pristatymų vykdymą. Nemažas trūkumas pieno paruošų vykdyme buvo ir blogas apylinkių pirmininkų darbas. Štai, Didsodės, o ypač Sodelių apylinkių pirmininkai nerado jokio reikalo patikrinti savo apylinkėse buožes — sabotuotojus, taipgi nepatikrino ir kiti valstiečiai, kaip jie vykdė pieno paruošų pristatymą, neaiškino valstiečiams skubaus pieno pristatymo svarbos. Bet dar būtiniau yra tai, kad valsčiaus vykd. k-to pirmininkas drg. Binkevičius nerado reikalo patikrinti šių abiejų apylin-

kių pirmininkų veiklos ir juos atitinkamai paraginti. Nesirūpinta buvo ir grietinės nugriebimo punktų bei pieninių veikla. Štai, kad ir Čiėlių griet. nugriebimo punktas te veikė tik kas antrą dieną. Nurykės i Juodupės valsčių apskritys igaliotinis šį reikalą sutarkė per dvi dienas, tuo tarpu kai valsčiaus vykdomojo k-to pirmininkas to nelstengė sutarkyti kelių mėnesių eigoje. Panašių atvejų buvo ir daugiau. Dabartiniu metu Juodupės valsčiaus valstiečiai, atvykus iš apskritys igaliotiniams, ėmėsi daug aktyviau žiūrėti i pieno paruošų pristatymo reikalą. Nors miegota buvo perilgai, bet energingai imantis darbo gal ir pavyks Juodupės valsčiu užimti jam prideramą vietą apskritys valsčių tarpe. (Mūsų koresp.).

Pirmauja pieno paruošų vykdyme

Panemunėlio valsčiuje pieno paruošų vykdyme pirmauja II-ji šių metų ketvirčius. Be to, Roblių ir Šetekėnių apylinkių p-te nuolat palaikoma švara, valstiečiai, kaskart vis spartėtvarka. Jančiais tempais vykdydami pieno prievoles. Gerai vykdo savo darbą Roblių griet. nuogr. p-to vedėjas drg. Čiėlys Pr., kuris yra applankęs visus i šį p-tą statančius pieną valstiečius, pasikalbėjęs su jais, paaiškines pieno i dieną suveždami šia maždaug po 600 — 700 kg pieno. Šie du mažyčiai pavyzdžiai visiškai rodo, kad aiškinamasis darbas valstiečių tarpe dėl pieno paruošų vykdymo atneša neblogus darbo rezultatus. (Mūsų koresp.).

Neblogai dirba ir Šetekėnių griet. nuogr. p-to vedėjas drg. Misiūnas. Aiškinamojo darbo deka einama prie to, kad jau beveik visi i šį p-tą turį staltiesį pieną valstiečiai nuolat žius pieną valstiečius, pasikalbėjęs su jais, paaiškines pieno i dieną suveždami šia maždaug po 600 — 700 kg pieno. Šie du mažyčiai pavyzdžiai visiškai rodo, kad aiškinamasis darbas valstiečių tarpe dėl pieno paruošų vykdymo atneša neblogus darbo rezultatus. (Mūsų koresp.).

„Mano reikalas“

Kitas dar bendo teirautis, kiek jis pristatė pieno, koks jo statomo pieno riebumas, bet i tai gauna nepalydėtina atsaką: — Kiek nežei, pats žinai. Taip valstietis niėnieko ir nežino, kiek jis pristatė pieno, kiek reiks dar jam pristatyti. Prie ko veda toks atšiaurus Kelezerių griet. nuogr. p-to vedėjas Astrauskaitės elgesys su apylinkės pieno statytojais? Be to, nepaslaptis, kad ji užrašo žymiai mažiau pieno kuriam nors pieno statytojui, negu kad jis pristatė (šia pieno kiekis matuojamas tam tikru indų). — Mano reikalas, — tai pagrindinis ir dažnas Astrauskaitės atsakymas i kokius nors valstiečio keliamus klausimus. Tuo jam duodama su-

prasti, kad kalba yra baigta.

Dabar, kada visomis šalimis turi būti kovojama už sėkmingesni pieno paruošų vykdymą, — atsiranda, štai, Astrauskaitė, kuri apsiriboja vien savo tiesioginiu darbu (be to, ir to paties gerai ir teisingai nevykdo), o jos atšiaurus elgesys yra nieko gero nežadantis. Tokia padėtis turi tuėtuojau išnykti. P-to vedėja Astrauskaitė turi išsivaduoti iš biurokratizmo kovalų, darbą p-te atlikti sąžiningai, gerai, palaikyti su valstiečiais kuo geresnius santykius, ištraukti i aiškinamąjį darbą jį tarpe dėl pieno privalomųjų pristatymo eigos paspartinimo, bendrai, kovoti už tai, kad i jos vadovaujamą punktą būtų statoma kuo daugiau pieno. J. Mikėys

Taboka virš plano

Dabartiniu metu gana gyvai vyksta Rokiškio apskrityje tabokos sodinimas. Iki šio laiko valstiečiai sutarčių tabokai auginti yra sudarę 10,7 ha (planas 20 ha), bet kadangi sutarčių sudarymas dėl tabokos auginimo dar tebevyksta, pilnai galima tikėti, kad duotasis planas bus gerokai viršytas. Panemunėlio ir Rokiškio valsčių valstiečiai jau ir šiuo metu yra viršiję jų valsčiams

duotuosius tabokai auginti planus. Štai, panemunėliečiai taboko yra užsodinę 1,8 ha (planas 1,5 ha), o rokiškėnai — 4,1 ha (planas 4 ha). Tabokos sodinimas šiuose valsčiuose vyksta ir toliau. Be to, kai kurie kiti mūsų apskritys valsčiai irgi baigia i vykdyti jų valsčiams skirtus tabokos auginimui planus. Dabartiniu metu bulvių sodinimas, nors srtimiausiu laiku bus užbaigtas, dar tebevyksta.

Viršytas bulvių sodinimo planas

Rokiškio apskrityje bulvių sodinimo planas siekė 7500 ha, bet šiuo laiku duotas planas yra i vykdytas ir net viršytas. Bendrai visoje apskrityje bulvėmis yra užsodinta 7822 ha, kas sudaro 104,2% duotojo plano. Daugiausia bulvių virš pla-

no pasodino šių valsčių valstiečiai: Panemunio — 150 ha, Panemunėlio — 126 ha, Obelių — 44 ha, Južintų — 32 ha ir Kamajų 30 ha. Dabartiniu metu bulvių sodinimas, nors srtimiausiu laiku bus užbaigtas, dar tebevyksta.

OLŠEVIKŲ PARTIJA KOVOJE DĖL PROLETARIATO DIKTATŪROS

(Pasikalbėjimas apie antrąjį VKP(b) istorijos etapą)

(III dalis)

(Tešinyš)

listinės revoliucijos pergalei užtikrinti buvo reikalinga, kad visa šalies valdžia pereitų i darbiniakų bei valstiečių deputatų Tarybų rankas, kad būtų sukurta Tarybų respublika. Leninas ypač pažymėjo reikalą sukurti Tarybų respubliką, o ne paprastą parlamentinę respubliką. Iė parlamentinės respublikos, aiškino Leninas, labai lengva grįžti i monarchiją, nes lieka nepaliesta visa senoji priešpaudos mašina: kariuomenė, policija, valdininkai, teismai ir t. t. Be to, parlamentinė buržuazinė respublika „varžo, smaugia savarankišką politiką masių gyvenimę, jų

netarpišką dalyvavimą demokratinėje viso valstybės gyvenimo kuryboje“ (t. XX, 120 pusi.). Priešingai, Tarybų respublika reiškia senosios paver-gimo mašinos panaikinimą ir tikrojo demokratinio valstybės aparato sukurimą, aparato nepriesiško liaudžiai, o glaudžiai susijusio su liaudies masėmis ir jas aptarnaujantio. Tarybų respublika reiškia, toliau, plaidyčių liaudies masių aktyvų dalyvavimą politiniame gyvenime bei valstybės kūrime. I menševikų bei eserų prieštaravimą, kad rusų liaudis dar nėra paruošta savarankiškai kurti valstybę, Leninas atsakė, jog tatau — baudžiaivos šalininkų argumentas, kuriuo savo laiku buvo ginama baudžiaivystė, nes, girdi, valstiečiai dar nepasiruošė laisvei. Leninas taip pat nurodė, kad karas, kurį veda laikinoji vy-

riausybė, lieka neteisingu karu, imperialistiniu karu. Partija turi išaiškinti masėms ir joms parodyti, kad šį karą baigti tikrai demokratine taika, o ne prievartinga taika — negalima nenuruverti buržuazijos ir neįvedus proletariato diktatūros. Leninas šaukė: jokios paramos laikinajai vyriausybei ne-teikti. Visa valdžia turi pereiti i Tarybų rankas. Bet kadangi Tarybose viešpatauja menševikai bei eseriai ir todėl Tarybos nenori pasiimti visą valdžią i savo rankas, tai partitaravimą, kad rusų liaudis dar nėra paruošta savarankiškai kurti valstybę, Leninas atsakė, jog tatau — baudžiaivos šalininkų argumentas, kuriuo savo laiku buvo ginama baudžiaivystė, nes, girdi, valstiečiai dar nepasiruošė laisvei. Leninas taip pat nurodė, kad karas, kurį veda laikinoji vy-

riausybė, lieka neteisingu karu, imperialistiniu karu. Partija turi išaiškinti masėms ir joms parodyti, kad šį karą baigti tikrai demokratine taika, o ne prievartinga taika — negalima nenuruverti buržuazijos ir neįvedus proletariato diktatūros. Leninas šaukė: jokios paramos laikinajai vyriausybei ne-teikti. Visa valdžia turi pereiti i Tarybų rankas. Bet kadangi Tarybose viešpatauja menševikai bei eseriai ir todėl Tarybos nenori pasiimti visą valdžią i savo rankas, tai partitaravimą, kad rusų liaudis dar nėra paruošta savarankiškai kurti valstybę, Leninas atsakė, jog tatau — baudžiaivos šalininkų argumentas, kuriuo savo laiku buvo ginama baudžiaivystė, nes, girdi, valstiečiai dar nepasiruošė laisvei. Leninas taip pat nurodė, kad karas, kurį veda laikinoji vy-

riausybė, lieka neteisingu karu, imperialistiniu karu. Partija turi išaiškinti masėms ir joms parodyti, kad šį karą baigti tikrai demokratine taika, o ne prievartinga taika — negalima nenuruverti buržuazijos ir neįvedus proletariato diktatūros. Leninas šaukė: jokios paramos laikinajai vyriausybei ne-teikti. Visa valdžia turi pereiti i Tarybų rankas. Bet kadangi Tarybose viešpatauja menševikai bei eseriai ir todėl Tarybos nenori pasiimti visą valdžią i savo rankas, tai partitaravimą, kad rusų liaudis dar nėra paruošta savarankiškai kurti valstybę, Leninas atsakė, jog tatau — baudžiaivos šalininkų argumentas, kuriuo savo laiku buvo ginama baudžiaivystė, nes, girdi, valstiečiai dar nepasiruošė laisvei. Leninas taip pat nurodė, kad karas, kurį veda laikinoji vy-

(B. d.)

AGRONOMO PATARIMAI

Gerai prižiūrėjime cukrinius runkelius

Nuo tinkamos cukrinių runkelių priežiūros dygimo ir augimo metu priklauso geras jų derlius. Svarbiausieji darbai prasideda tada, kai cukriniai runkeliai yra pasėti ir pradeda dygti.

Kad būtų tinkamos sąlygos runkeliams dygti ir augti, reikia kovoti su dirvos supnolimu ir naikinti besirodantįs piktžoles. Tai pasiekama purenant dirvę.

Pirmąjį purenimą reikia atlikti tada, kai pasirodo cukrinių runkelių pirmieji lapeliai ir šiek tiek matosi eilės. Pirmoju purenimu sunaikiname pradėjusias dygti piktžoles, supurenant dirvos paviršius ir pritraukdami į jį daugiau drėgmės. Drėgmė šiuo metu kaip tik yra reikalinga sudygsiems cukriniams runkeliams. Šį purenimą reikia atlikti skelkiai, nes priešingu atveju užsiversių gležnučiai daigeliai ir jie nebegalėtų išlįsti. Pirmas purenimas atliekamas purentuvais arba planetais. Šie įrankiai yra įvairių rūšių: rankiniai, aržiniai, vienavagiai, dvivagiai, daugiavagiai ir kt. Mūsų sąlygomis dažniausiai vartojami vienavagiai arba dvivagiai arkliniai purentuvai. Valsčiai juos vadina kaupikais.

Pasirodžius 2-3 lapelių poroms, atliekamas cukrinių runkelių išskirtimas. Šiuo išskirtimu pradėdame praretinimą. Su rankiniu kaupučiu eilėse cukriniai runkeliai iškertami, paliekant tik nedidelius kuokštelius. Atstumas vieno kuokštelio nuo kito turi būti 16-18 cm. Galutinai praretinus, runkelis nuo runkelio pasilieka 20-25 cm atstumo. Cukrinių runkelių išskirtimui vartojami atitinkami rankiniai kaupučiai, kurių plotis turi būti 14-18 cm. Kuokš-

telius reikia palikti kiek galint mažesnius, nes tada lengviau juos praretinti. Tačiau palikti 1-2 daigelius negalima, nes bedirbant gali būti pažeisti arba jie gali išnykti dėl kitų priežasčių ir dirvoje likti tušti tarpai.

Kai kurie cukrinių runkelių augintojai išskirtimą atlieka kartu su retinimu ir laiko, kad šis būdas yra geresnis, negu atskirai vartojamas kaupučkas trumpu kotu. Dešinė ranka iškertamas cukrinių runkelių kuokštas, o kaire išrenkami likusieji nereikalingi daigai.

Cukrinių runkelių retinimą reikia ypač atidžiai ir gerai atlikti, nes tai yra vienas iš svarbiausių darbų. Reikia stengtis palikti galimai didesnį sveikų daigų skaičių. Žemės ūkio Tyrimo įstaigų bandymų duomenimis — geriausi atstumai eilė nuo eilės 50 cm., o runkelis nuo runkelio 20-25 cm. Taip skaičiuojant viename hektare turi būti apie šimtą tūkstančių daigų. Pilnas daigų skaičius niekada neužauga, nes dalį jų purenimo metu sumindžioja arkliai, sunaikina ligos ar kenkėjai. Nuostolis laikomas normaliu, jei žūsta iki 15-20%.

Retinant reikia palikti tik vieną patį didžiausią ir sveikiausią daigą. Jei kurioje vietoje abejojama dėl paliekamo daigo augimo, ten reikia palikti šalia kitą daigą, kuris bus pašalinamas tada, kai pasiekęs pirmo daigo augimas. Labai svarbu, kad niekur nepasiektų tuščių tarpų.

Retinimo metu būtina pašalinti visas esančias dirvoje piktžoles ir apink daigus supurenti žemę. Beretinant cukrinius runkelius, dirva sutrypiama kojomis, todėl tuojau reikia supurenti arkliniu purentuvu. Purenant arkliniu pu-

rentuvu supurenama retinimo metu sutrypta žemė ir pribalijamos naikinti piktžolės.

Po išretinimo cukriniai runkeliai pradeda smarkiai augti. Auga tuo pačiu metu ir piktžolės, kurių daugiausia atsiranda prie pat daigų. Jų arklinais purentuvais sunaikinti negalima. Be to, jei pasitaiko lietaus, smarkiai suplaka žemę. Todėl po išretinimo, runkeliams pasinešus augti, tuojau reikia vėl purenti. Purenimo tikslas — apie kiekvieną runkelį giliai supurenti žemę ir pašalinti piktžoles. Šį purenimą atlikti tik su rankiniais kaupučiais. Tose vietose, kur retinimo metu buvo palikta po du daigus, šio purenimo metu vienas iš jų — silpnesnysis pašalinamas. Tokiu būdu šis purenimas yra ir antrasis retinimas.

Cukriniams runkeliams augant toliau, juos tenka dar mažiausia vieną kartą purenti. Šis purenimo tikslas — supurenti gilesnius dirvos sluoksnius ir sunaikinti piktžoles. Purenti reikia tik su arklinais purentuvais. Jei lietus žemės nesuplaka, tai šio supurenimo cukriniams runkeliams pakanka ir jau daugiau jokios priežiūros darbai nereikalingi. Laikomas, kad cukrinius runkelius reikia purenti tiek kartų, kiek kartų dirvą suplaka lietus, ir iki to laiko, kol žemę uždengia lapai. Paprastai aukščiau minėtų purenimų pakanka, tik išimtiniais atsitikimais — didelio lietaus suplakimo atveju tenka purenti daugiau kartų.

Taip prižiūrint cukrinius runkelius galima sulaukti gero derliaus.

Agr. V. Kazlauskas

Susirūpinkime mokyklų remontu

Gyvenant pekarinį laikotarpį ir siekiant pilno IV-jo penkmečio plano įgyvendinimo, šįmet mūsų apskritys darbuose visu rmtumu išyla ir mokyklų tinkamo atremontavimo klausimas. Juo ryškesnis šis dalykas darosi dėl to, kad daugelis mūsų apskrities mokyklų smarkiai nukentėjo nuo barbariškos hitlerinės okupacijos, padariusios daug sunkių skriaudų mūsų švietimo įstaigoms. Nemažai mokyklos nukentėjo ir nuo karo veiksmų. Tiesa, žala, padaryta mūsų mokykloms, jau nemaža dalimi yra likviduota: daugelis mokyklų kapitaliniai atremontuoti, sutvarkyta. Vykdamas mokyklų pasiruošimą darbui, gražiai šį reikalą parėmė mokyklų tėvų talkos bei parama, o taip pat pagalba, organizuota vykdomybų komitetų. Vykdamas mokyklų remontą ir kitus mokyklų atsikūrimo klausimus, daug mūsų apskrities mokyklų pasiaukojančių ir darbėtu darbu laidavo sprendžiamą darbą pasisekinę. Gerai mokyklų remontą reikalus parėmė ir Prankombinas, paskyręs mokykloms kaitų, plytų ir kt. Tačiau tai dar neviskas. Okupantų padarytos žaizdos mūsų švietimo įstaigoms per daug giles, kad būtų galima pasitenkinti jau atliktu darbu. Daug apskrities mokyklų reikalingos neatidėliotino remonto, o klasių langų stiklinimas,

Rinkimai į Prancūzijos steigiamąjį susirinkimą

PARYŽIUS, birželio mėn. 3 d. (Tass). Oficialiomis žiniomis apie Prancūzijos steigiamąjį susirinkimą rinkimų rezultatus Metropolitijoje Karsokoje, Alžyre, Tunise ir Maroke, taip pat dešiniojos partijos grupės (Alijan demokratų respublikinė federacija) — 80.

Daliniai duomenys apie Italijos referendumo rezultatus

ROMA, birželio mėn. 5 d. (Tass). Romos radijas skelbia Italijos Vidaus Reikalų Ministrijos pranešimą apie referendumo rezultatus, liečiančius 34.112 apylinkes iš bendro

Provincijų štatų rinkimai Olandijoje

HAGA (Tass) (Pavėluotai gauta). Gegužės 24 d. Olandijoje vyko provincijų štatų rinkimai, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 4.600 tūkstančių žmonių. Gegužės 30 d. Olandijos radijas pranešė, kad rinkimai į provincijų štatų vyko mažiau aktyviai, negu į parlamentą. Daugiau kaip 10 procentų rinkikų nedalyvavo balsavime.

Liaudies katalikų partija višose 11 štatų gavo 188 vietas — 2 vietomis daugiau, negu per rinkimus 1939 metais. „Darbo partija“ gavo 58 vietas, netekdama, palyginti su praėjusiais rinkimais, 26 vietas. Antirevoliucinė valstybės partija gavo 78 vietas, artė-

Agr. V. Kazlauskas.

Vėlyva linų sėja

Linus galima sėti labai įvairiu laiku, pradėdant nuo balandžio mėnesio pabaigos ligi liepos mėnesio vidurio. Lietuvoje linų sėja dažnai taip ilgai ir užtrunka.

Kada gi linus sėti, kad gautume galimai daugiau naudos? Tyrimais nustatyta, kad gerai nuseusintose, tinkamai išrudens dirbtose ir iš viso ankštos kultūros dirvoje linai turi būti sėjami anksti pavasarį. Šis laikas sutampa su avių ir mišinio pašarui sėja. Ankstyvieji linai tikriau sudygs, užaugins tvirtesnį stiebą, ne taip greit išgula, duoda didesnę pluošto išėgą ir subręsta tokiu metu, kada patogiau juos klotyti ir mirkyti.

Maždaug nuo gegužės mėnesio pradžios ligi galų sėti linus nepatartina, nes šiuo metu labai smarkiai puola spragės ir padaro jiems didelės žalos.

Daugumoje Lietuvos valsčiųėių ūkių, kur žemės nėra gerai nusausintos, iš rudens tinkamai neįdirbtos, kur labai

apsėiai yra piktžolių, geriausia sėti vėlybuosius linus. Juos reikia pasėti gegužės mėnesio pabaigoje arba birželio mėnesio pirmomis dienomis. Tuo metu linai gerai sudygs ir greitai auga, o spragių antpuolis bėna jau beveik praėjęs, ir dygstantiems linams daug žalos nepadaro. Šiuo metu linus sėjant reikia parinkti tokį laiką, kada po lietaus žemė būna drėgna. Visai gerai ir gražiai sudygs, jei pasiseka pasėti prieš lietų.

Visų tyrimo įstaigų darytų sėjos laiko bandymų duomenys rodo, kad niekuomet nereikia linų sėti labai vėlei. Sėjant birželio mėnesio antroje pusėje ar net liepos mėnesį gaunami dideli nuostoliai. Joniškelio bandymų stotyje pasėti linai birželio mėnesio pabaigoje davė pluošto triskart mažiau, kaip iš birželio mėnesio pradžioje sėtų linų, o Dotnuvos bandymų stotyje davė vos 40% pluošto. Rumokų bandymų stotyje, kuri yra pietų Lie-